

14 SUNNUNTAINA KOLMINAISUUDENPÄIVÄSTÄ [alku kadonnut]

<sida 1>

[början förkommen]

- - - paikoja, jotka tulevat rinda kohdi; Ej Nimittein surutto[mat] vihti kuulla semmoi[-]sia Raamatun

<sida 2>

paikoja, josa heidän Jumalaton Elämä Maalatan heille silmein eteen, mutta suloisia armon sanoja he kyllä omista[-]vat. Ja niin se tapahtui Nazarethin kyrkosa, että suruttomat Papit annoit Jesuxelle Raamatua käteen; se oli ilman Epäilemätä heidän tarkoituksensa että Jesus Nazarenus, joka Ei ole missän Academiassa käynyt, ja omalla luvalla oli alkanut vaeldamaan kylisä, haukumasa ihmisiä, että hän katsois paremin

<sida 3>

Raamattua, kusa suruttomat kin Ihmiset luullevat löytä[-]vänsä paljon ruoka sjeluillensa. Ja koska heille on se usko, että tuomoiset ympäri vaeldavaiset pirti papit Ej ymmärä Raamattua, vaan menevät ulos Jumalan sanasta, niin he käskevät lukea Raamattua siinä väärässä luullosa, että sjellä on parempi oppi, kuin mitä ne ympäri vaeldavaiset pirti papit saarna[-]vat. Mutta siinä väärässä luullosa tulit he petetyksi koska nimittein

<sida 4>

Jesus Nazarenus otti Raamatua käteen, luullit ne suruttomat papit, ja se surutoin Seurakunda, Ettej hän saatta mitän selittä, joka oli oppimatoin mies, mutta hän selitti niin sen raamatun paikan joka niin kuin itsestänsä aukeni Hänelle, että kaikki annoit hänelle todistuksen

<sida 5>

ja ihmetelit niitä Armon sanoja, kuin hänen suustansa läxit ulos. Ja he sanoit[:] Eikö tämä ole Josephin poika? Täsä nyt on kaikille surutomille yxi merkillinen Esimerki niin kauvan kuin Jesus Nazare[-]nus saarnais heille Jumalan armosta, tykkäisit he

<sida 6>

hyvin hänen selityk[-]sestänsä. Mutta koska hän otti Raamatusta semmoisen paikan, joka tuli suruttomille rinda kohdi, niin suuttui koko seurakunda; Lukas kirjoita 4:28, että kaikki, kuin synagogasa olit tulit vihoja täyteen koska he nämät kuulit, ja nousit ylös, ja ajoit hänen ulos kaupungista ja veit hänen hamaan vuoren kukkulalle, jon[-]ga päällä heidän kaupunginsa rakettu oli

<sida 7>

syöstäxensä händä alas. Mutta hän kävi ohitse heidän

<sida 8>

käskellänsä ja meni pois: Arvavat kos nyt tämän aikaiset suruttomat, mistä sanasta heille nousi vanha Adami? Jo! juuri siitä sanasta, kuin hän sanoi Monda spitalista oli Israelisa Eliseus Profetan aikana ja ei yxi heistä puhdistettu, kuin se Naeman Syriasta

<sida 9>

Mutta tästä sanasta suuttuvat vielä nytkin kaikki spitalliset, jotka Ej ole vielä puhdistetut, jos joku christitty sano heille: Monda spitalli[-]sta on ollut Israelisa Profetan Eliseuxen aikana, mutta Ej ole muita puhdistettu, kuin se pakana naman. vai niin? sanovat varsin kaikki kunnialliset Jäsenet

14 SUNNUNTAINA KOLMINAISUUDENPÄIVÄSTÄ [alku kadonnut]

Nazarethin seura[-]kunnasa.vain niin? Ejkös ole kan Muita puh[-]distettu?
Kaikki jäsenet Nazarethin

<sida 10>

Seurakunnasa luullevat, niin kuin Korah, Datam ja Abiram, että koko

<sida 11>

kansa on puhdistettu; he tuumavat niin, että koko kansa on pyhä. Kuinga
siis tuoi Nazarenius, ja tuoi Ympäri vaeldavainen Nulkasaarnaja, joka ej ole

<sida 12>

muu kuin yxi köyhä työmiehen poika, joka ei ole missän Academiasa
käynyt, kuingas nyt semmoi[-]nen rohkene sanoa, Ettej Muut ole Israelisa
puhdistetut, kuin ainoastansa yxi pakana naiman. Jo täyty vanha Adami
nosta Nazarethin Seurakunnalle, koska tuoi Nazarenius, semmoisia saarna.
ja jos vielä nytkin Jesus Nazarenius rupeis semmoisia saarna[-]maan täällä
seurakunnalle, niin nousis vanha Adami ja he sanoisit

<sida 13>

Nazarenukselle: vai niin, Ejkös ole[-]kan muita puhdistettu kuin
ainoastans Nuot, jotka nyt seisovat taempana ja huuttavat? Semmoinen
on Nazarenuksen puhet, ettej ole muita puhtistettu, kuin ainoastans net,
jotka huut[-]tavat: Jesu Davilin poika! armahda Meidän päällämä. Mutta
Nazarethin Seurakunda, joka kiittä Jesusta niin kauvan, kuin hän saarna
aivan suloisesti armosta suuttu Nazarenukselle, niin pian kuin hän rupea
tuumaman ettej ole kaikki Israelissa puhdistetut

<sida 14>

Ja siinä nyt on kaikil[-]le suruttomille Esimerki, kuinga Satanan
lahkokunda teke Vapahtajan kansa, ja christityille, koska Jesus Nazare[-]
]nus otta yhden paikan Raamatusta, joka tulle heille, niin he suuttuvat,
kärmen siemenet rupevat

<sida 15>

puikimaan sydämen juuresa; kärmen Myrky kuohu kaikisa heidän
verisuonisans: he rupevat Janomaan Christuk[-]sen verta: Ejkä saa
tunnon rauha, ennen kuin saavat Makkaroita tehdä. Ka semmoiset ovat ne
kunnialliset miehet ja vaimot joiden silmein edesä Christus on
ylöskasvanut: Ne tahtovat syoxettä hända yli pahdan pohjattomuuteen.

Meidän pitä nyt J. a. k. katsele[-]maan, kuinga monda nyt on Israelisa
puhdistettu, mutta se puhdas Jumalan

<sida 16>

Karitsa, joka yxistänsä saatta pudista niitä saastaisia ja spitallisia, jotka
seisovat taempana ja huuttavat: Jesu Davidin poika! armahda meidän
päällämme: kuule niiden huokauxet,

<sida 17>

ja puhdistu heitä sinun verelläs, että he tulisit puhtaaxi sinun silmies
edesä. I. M. J. O. T.

Meidän P. E. johdatuksesta, pitä meidän J. a. k. perän ajatele[-]maan,
kuinga monda nyt on Israelisa puhdistettu? Ensimmäinen tutkis[-]telemus:
ongos Nazarethin synagogasa ketän puhdistettu? Toinen tutkestelemus:
Ongos Israe[-]lisa Monda puhdistettu. Meidän toivomme ja

14 SUNNUNTAINA KOLMINAISUUDENPÄIVÄSTÄ [alku kadonnut]

uskalluksemme on että kaikki jotka sydämen pohjasta huuttavat Jesu Davidin poika armahda meidän päällä[-]mä, tulevat puhdistetuk[-]si, koska he menevät näyttämään itsensä Papille; mutta niitä on Monda, jotka ei näyttä itsensä papille, kuinga he saattavat sitte puhtat olla?

<sida 18>

Ensimmäinen tutkistele[-]mus: onkos Nazare[-]thin seurakunnasa monda puhtistetuita?

<sida 19>

Siinä ei taida Olla yhtän joka olis puhdistettu, sille niille näky olevan Murhama mieli. He tahtovat Christuksen aja ulos kyrkosta ja ovat jo ajanet händä ulos, sillä ne pahenevat hänen puhestansa: he aikovat syöxettä händä yli pahdan, jonga päällä heidän kaupunginsa on raketu ja olisit jo aika syöxenet händä, jos Hän Ej olis vältänyt hejtä. Siitä näky, että Nazaretin seurakunnan kunniallisille miehille on juuri murhama mieli. Ne suuttuvat yhdestä raamatun sanasta, niin hirmuisesti, että he janovat Christuksen verta. Kuin[-]gas semmoiset saattavat olla puhtat sydämestä, jotka Ej ainoastans

<sida 20>

ajatele paha, mutta myös tekevät heidän pahain ajatustensa jälkeen? Ja vaika heille on murhamieli, kyllä ne sentähden ovat mielestänsä puhtat ja pyhät. He luullevat, että he ovat aika puhdistetut. Ja mingetähden ovat he niin hirmuisesti suuttunet. Mingetähden he kandavat hirmuista

<sida 21>

viha sydämesäns? Jo! Sen sanan tähden, kuin Jesus sanoi heille: monda spitallista oli Israelisa Profetan Eliseuxen aikana, mutta Ej muita puhdistettu kuin Naman syriasta: siitä sanasta he otit semmoisen vihan, sillä he ymmärsit hyvin, ettej Jesus pitänyt heitä sen väärinä, että hänen piti saarnamaan heille Evangeliumia sovinnosta ja puhdistuksesta, koska heille oli semmoinen Myrky sydämesä. Ja Lukas kirjoitta selkiästi, että he tykkäisit hyvin hänen saarnastansa, niin

<sida 22>

kauvan, kuin hän saarnais hille suloista armon vuotta, mutta niin pian kuin Hän otti semmoisen paikan Raamatusta, joka Ej passanut heidän ajatustensa jälkeen, nousi vanha Adami, ja sitte nousi koko Nazarethin seurakunda ja ajoi Händä ulos

<sida 23>

kyrkosta, ja duumaisit syöxe[-]tä hetä yli pahdan. Täsä nyt on suruttomil[-]le Esimerki, täsä Nazarethisa, on heille speili, kusa he saattavat kuvansa kalsella. Sillä kaikille suruttomille on sama hengellinen viha sydämesä kuin Nazarethin miehille ja vaimoile. Niille on sama kärmen myrky verisuonisa, kuin Vapahtajan murhajille: niille on

<sida 24>

niin iso sappi, että se puhke ja tippu jokaisesta sanasta, joka koske maxaan ja pernaan. Erinomatain poiki sydän siitä sanasta, kuin sanotaan Ettej ole Muu kuin yxi Pakana syriasta puhdistettu. Se sana puhdis[-]tuksesta tulle heille rinda kohdi.

<sida 25>

14 SUNNUNTAINA KOLMINAISUUDENPÄIVÄSTÄ [alku kadonnut]

he ajatelevat varsin: vai niin? Ejkös ole kan muita puhdistettu, kuin Naman Syriasta? Nazarethin seurakunnan miehille on nimitte se väärä luullo itsestensä, että he ovat jo aika puhdistetut. Ja sama usko on tämän aikaisille

<sida 26>

Armon varkaille, he luullevat, että he ovat jo aika puhdistetut. Jos nyt yxi Nazarenus, yxi Ympäri vaeldavainen Scholamestari, jonga het katsovat ylön, ja pitävät vääränä profetana, jos hän eli joku hänen opetuslapsistans tulle muistelemaan Raamatusta armon varkaille, ettej ole muu kuin se pakana Naman puhdistettu: varsin koske se sana sappeen: sillä Armon varras aja[-]tele: vai niin, Ejkös ole[-]kan muita puhdistettu? Vai niin? Ja se näky armon varkan haamosta, ja käytöistä, että hänen sydämensä on oikia karhun pesä ja jalopeuran

<sida 27>

luolla: se näky Nazarethin synagogasa, kuinga vanha adami tulle ulos nahkoinensa ja karvoinensa, niin hän mustu muodolda, niin kuin Muu kin Mettän perkele. Ja sitte hän nouse; ja sitte hän kivastu totuden[-]sa puolesta, ja sitte hän syöxe luojansa pohjatto[-]muuteen. Katsokat

<sida 28>

teidän haamonne kaikki armon varkat, katsokat teidän kuvanne Nazarethin synagogasa! Katsokat, kuinga puhtat ne ovat kaikesta pahudesta, jotka syöxävatt Jesusta yli pahdan! Katsokat teidän kuvaane niissä, jotka varsin menävät murha[-]maan Jesusta yhden sanan tähden; katsokat nyt kaikki armon varkat, jos että usko muutoin, että teille on sama kärmen myrky sydämesä,

<sida 29>

vaika te teette samoja töitä, kuin nämät Nazarethilaiset. Te oletta nyt ahdistanet Christusta ulos teidän synagogastanne, ja teidän huoneistanne ja teidän Majastanne ja teidän sydämestänne: Te olette lohikärmen veresä puhdiste[-]tut, niin kuin Nazarethilaiset. Te oletta sen kautta tullet mustaksi Jumalan edesä, niin kuin Tattaraiset. Oletta[-]kos näyttänet itsiän[-]ne papille? Oletta[-]kos saanet todis[-]tuksen

<sida 30>

Puhtaudestanne? Oletta ilmanki! Koska Te esinä oletta juonet Herran kalkista, menettä viina porvarin tygö juo[-]man Perkelen kalkista: Ja se pappi, joka tiputta pirun paska teidän suhunne, se anda teille todistu[-]xen, että te oletta puhtat; kaikesta pahudesta, kaikes[-]

<sida 31>

ta saastaisudesta, kaikesta huorudesta, kaikesta varkaudesta, kaikesta kirouksesta, ja kaikesta vihasta, ja kaikesta valhista. Semmoisen todistuksen anda teille se pappi, joka tiput[-]ta pirun paska teidän suhunne, että Te oletta puhtat, Jumalan ja ihmisten edesä. Ja pankat nyt vielä verka rokki päälle[-]ne ja silkihuivi pää[-]hän, niin te tuletta oikein kiildäväisxi[.] Ei pidä yxikan musta pilka enä löytymän teidän tunnosanne, Ei yxikän paha ajatusta teidän sydäme[-]

<sida 32>

sänne: ja niin kuin Te kannatte jo kuldasydämen povesanne, ja kulda viljat kaulasa, niin, pankat myös silki rihmat livin ympäri ja mustat kenget

14 SUNNUNTAINA KOLMINAISUUDENPÄIVÄSTÄ [alku kadonnut]

jalkaan ja mengät sittä dansamaan, mailman Ruhtinan häisä: Kyllä hän Anda Riettan huorille suutta, toisella kädellä otta hän ympäri kaulan, ja toisen hän pistä poveen; se on jo ennen kirjoitettu Raamatusa,

<sida 33>

kuinga se hengellinen huora anda puserta ja taputella rindojan[-]sa Egyptilaisten huorimiehilda,

<sida 34>

joilla on iso liha: koetelevat [några överstrykta bokstäver] ilmanki hänen rindojaansa onko niisä rakkautta. — niin kaunistettuna, nimittein, Kuldäsydämen kansa povesa, kulda viljat kaulasa, ja silki huivi pääsä, ja mustat kenget jalasa, vihti nyt

<sida 35>

Rietan huora tulla kyrkoon, ja Herran huoneseen. niin kuin mikä Vapahtajan morsion, näyttämään kaunistuksensa, ja puhtaudensa, puhtalla sydämellä ilmanki Tulle rietan huora kyrkoon. ja puhtalla suulla ilmanki Maistele Herran kalkista. voj sinua surutoin rauka, jos sinä tiedaisit kuinga hirviä sinä olet

<sida 36>

Jumalan edesä; niin sinä menisit varsin sondanavetaan ja viskaisit silki huivisti floriin, ja andaisit kulda sydämes Turkin Keisarille; ja pani[-]sit kulda viljasti keiturin kaullaan, ja itse, tekisit katumuksen, tuhasa ja säkisä. niin sinä olisit tuhanen kerta kaunimpi vapahtajan silmäin edesä. [<Nytt> överstrykt ord] Nyt Ej taida olla yhtän puhtasta koko Nazarethin syna[-]gogasa, koska kai[-]ki suuttuvat yh-

<sida 37>

destä sanasta, jonga Jesus Nazarenus on puhunut. Monda oli spitallista ihmistä Israelissa Profetan Elisan aikana, mutta Ej puhdistettu muu kuin se Pakana Naman Syriasta.

2. Ongos nyt enembi puhdistet[-]tu, kuin se pakana Naman? Me toivome, että koko Israelisa, pitä ole[-]man muutambia jotka ovat

<sida 38>

puhdistetut, sitte kuin Jumalan poika on ruvennut Armo vuotta saar[-]namaan, josta Profeta Esajas on ennustanut. On kuitengin tämän päivän Evangeliumi[-]sa kirjoitettu, että kym[-]menen spitallista miestä on tullet puhtaxi, mutta net Ej ole niin rohkiat, kuin se surutoin jouko, joka pakka likimeisexi vapahtajan Ympäri, ja lykkävät händä kyynespäillansä. Ne tundeivat sydämesänsä, että he ovat saastaiset; että heil[-]le on tartunut semmoinen hirvia

<sida 39>

tayti, joka on teenyt heitä [<hiviäxi> överstrykt ord] rupisexi ja hirviäxi Jumalan ja ihmisten edesä, sentähden ne seisovat taempäna ja huuttavat: korkialla Äänellä: Jesu Davidin Poika Armahda meidän päällem[-]me. Mitäs Te luu[-]letta

<sida 40>

Nazarethilaiset, jot[-]ka hengellisellä vihalla olet ajanet ulos Jesusta teidän synagogastane yhden sanan tähden: kuulekos Jesus niiten kymme[-]nen spitallisten miestään äändä, jot[-]ka seisovat taem[-]pana ja huuttavat Jesu Davidin poika Armahda Meidän päälläme. Minä uskon

14 SUNNUNTAINA KOLMINAISUUDENPÄIVÄSTÄ [alku kadonnut]

kuitengin, että Jesus on kuullut heidän rukouksensa, vaika Nazarethi[-]
]laiset Ej usko sitä,

<sida 41>

erinomattain siitä syystä, että ne yhdexen Ej ole tulleet takaisin kiittämään
Jesususta. Miittas Nazarethiläiset luullevat voitta[-]vansa siitä, että 9 Ej tule
takaisin. He ovat kuitengin kerran puhtistetut, sillä Jesus sano.

<sida 42>

Eiköstä 10 puhdis[-]tettu, kusasta siis 9 ovat? Ej se ole puhdistajan ejkä
puhdistuksen syy, että ne 9 me[-]nevät mailmaan, Mutta se on surut[-]
]tomain syy, että ne iloitsevat chris[-]tityn langemuk[-]sesta. Riettan
Engeleille tulle ilo, siitä, että ne 9. menevät Mailmaan: Ej ne raukat
ymmärrä, että jota enemmän puhdiste[-]tut menevät mailmaan, sen
kuume[-]maxi tulle helvitti vielä niillekin

<sida 43>

jotka Ej koskan puh[-]distetut ole. Sillä ne freistavat kaikella muodolla
kuinga he saisit Christityitä langemaan. Ne tarjovat heille pirun paska, ne
kiusavat Christityitä

<sida 44>

huoruteen: Ne kiusavat christityitä keviä mielisyyteen, muistelevat heidän
vanhoja juttujansa, ja freistavat kaikel[-]la, että he saattai[-]sit pahenda
Christityin oma tundo. Ja jos Muu konsti Ej autta niin he kandavat
Christityin päällä, ja yllyttävät ylimmäiset papit pitä[-]maan tutkindoa
Kyrko Lain edesä. Ilmanki nyt

<sida 45>

on kaikille ihmisille tietävä, kuin[-]ga Judalaiset teit Stefanuxen kansa.
Esinä he tingaisit hänen kansansa christillisyydestä, ja koska Judalaiset Ej
pitänet puoldansa tingamisessa, veit he Stefanuxen Kyrko Raadin eteen ja
sanoit: tämä mies Ej lakka pilkasanoja puhumasta Lakia ja tätä sia
vastan. kaikki nämät asiat on ennen jo tapah[-]tunet Stefanuxen aikana:
Mikäs ihmet se nyt on, että Rietas pane judalaisia vielä nytkin tekemään
samoja töitä. Vaik[-]

<sida 46>

ke sanovat emme me tahdo Christityin verta lakkia, ja lakkivat kuitengin
niin paljon kuin he saattavat. Ilman[-]ki tä[-]män aikaiset Judalaiset, pitä
täytämän mitansa, niin kuin ne endiset ovat täytänet mittansa: Ej he
lakka lakkimasta chris-

<sida 47>

tityin verta, ennen kuin vihollinen tulle ja kaiva kuldarahoja heidän
suolistansa. [<On vielä vähäinen> [överstrykta ord](#)]

<sida 48>

ahneuden perkele pani Muutambia nielemän kuldarahoja, ja kos[-]ka ne
menit ulos peräsuolen kautta, rupeisit he omasta jäljestänsä kaivaman
kulda. Niin ilmanki tämän aikaiset Judalaiset häättyvät tekemään, koska
ahneuden perkele pane heitä esinä kandamaan Christityin päällä, että he
tahtovat Muutta säädyt ja oikeudet jotka Moses on heille Andanut, ja sitte
valettelevat Stefanuxen päällä; Kyrko Raadin edesä: tämä mies Ej lakka

<sida 49>

14 SUNNUNTAINA KOLMINAISUUDENPÄIVÄSTÄ [alku kadonnut]

pilkasanoja puhumasta Lakia ja tätä sia vastaan. Viimein koska heidän viina kaupansa Ej menesty täyty heidän neillä [niellä] vattansa niitä rahoja, joita he ovat väärydella ja petoxella koonet; ja uskottava on, että vihollinen viimein kaiva niitä rahoja ulos heidän suolistansa; ja se on tosi, että vihollinen kaivaa niitä rahoja ulos heidän suolistansa, joita he ovat

<sida 50>

väärydellä ja viina kaupalla sisellensä niellet. Mutta Ej ne

<sida 51>

raukat usko, että vihollinen alka juu[-]ri suolia korjamaan Judalaisilda. Jos se on tosi mitä yxi taitava Tottori on muistellut, että dranki polta suolaja sioilda, niin se on myös tosi, mitä sama Dotturi on koetellut, että paloviina on niin poltanut juomarin suolet, että ne hauras[-]tuvat. Ongos kumma, että pirun paska semmoisia värkä ihmisen suolisa. Ej ole tosin juomarilla monda kulda rahaa jäljellä, koska vihollinen tulle hänen sjelunsa noutamaan. Mutta viina porvarille kyllä on muutambia kultarahoja ja niitä vihollinen

<sida 52>

kaiva ulos hänen suolistansa; ja silloin joudu viina porvari rääkymään. O! kauhistavainen Esimerki kaikille Judalaisille, jotka ovat tähän asti vihanet christityitä, ja vainonet Jumalan seurakunda. Jos Judalaiset olisit ajalla ottanet vaari Christuk[-]sen ja apostolein manauksista,

<sida 53>

jos he olisit ollanet [ottanet] Christusta vastaan Ej olis heille niin väärin käynet Mutta he tulit vihoja täyteen, koska Christus pu[-]hui heille yhden sanan Nazarethin synagogasa, ja tämä viha teki heitä sokiaxi, se sama viha on vielä nytkin Judalaisten

<sida 54>

sydämesä, ja teke heitä sokiaxi, että he juoxevat avoimilla silmillä kadotukseen. voj teitä Te onnettomat sjelut, jotka Ette vielä ole paltunet viha[-]masta ja vainomasta Jumalan Seurakunda. Jos Te näkisitte, mikä pohjatoin hauta on teidän jalkan[-]ne alla, niin Te rupeisitte tänä päivänä vapisemaan ja huuttamaan. Jesu rakas Mestari Armahda meidän päällämme. Mutta se

<sida 55>

on kätkeyty teidän silmenne edestä. rukoilkat nyt Te spitalliset mehet [miehet], jotka seisotta sjellä taempana, rukoilkat Te kuitengin edestänne, koska Judalaiset Nazarethin syna[-]gogasa, syöxevät luojansa pohjatto[-]muuteen, rukoilkat Te kymmenen, jotka seisotta taempana, Jesu rakas mestari, Armahda meidän päälläm[-]me, ja puhdistu meitä kaikesta spitallisuudes[-]ta. amen!

—
Original, början försvunnen, skrivet av L. L. Laestadius på gamla kungörelser. Den nyaste av dessa kungörelser är daterad 15 April 1844 / Pajala kyrkoarkiv /